

Iparraldeko **parte-hartze** **kulturalari** buruzko inkesta

Emaitzen txostena **Laburpena** 2024

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

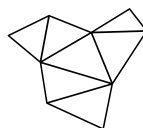
KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA
DEPARTAMENTO DE CULTURA
Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Lan honen bibliografia-erregistroa Eusko Jaurlaritzaren Bibliotekak sarearen katalogoan aurki daiteke: <https://www.katalogoak.euskadi.eus/katalogobateratua>

Argitaraldia:	2025eko abendua
©	Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa Kultura eta Hizkuntza Politika Saila
Internet:	www.euskadi.eus
Argitaratzailea:	Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco Donostia-San Sebastián 1, 01010 Vitoria-Gasteiz
Koordinazio teknikoa:	ICC-Consultors Culturals, SL
Landa-lana:	SIADeco, S.COOP.L
Diseinua eta maketazioa:	TheNiu
ISBN:	978-84-457-3855-9

Iparraldeko **parte-hartze** **kulturalari** buruzko inkesta

Emaizen txostena
Laburpena

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA
DEPARTAMENTO DE CULTURA Y
POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Edukien aurkibidea

Aurkezpena	7
O1. Kulturarekiko jarrera orokorrak	8
01.1. Kulturarekiko jarrerak eta oztopo kulturalak.....	8
01.2. Kultur eskaintzari buruzko informazio-maila	9
01.3. Parte-hartze kulturalerako motibazioak	10
O2. Parte-hartze kulturala hartzaile gisa	12
O3. Sormenarekin lotutako parte-hartze kulturala	15
03.1. Amateur mailako praktika artistikoak.....	15
03.2. Arte trebakuntza	18
03.3. Kultura-elkarteetan parte hartzea	19
O4. Praktika digitalak	20
04.1. Kultura-praktika digitalak	20
04.2. Kultura-edukia duten plataforma digitaletara harpidetzea	22
04.3. Sare sozialak parte-hartze kulturean	24
O5. Euskarazko parte-hartze kulturala	25
05.1. Euskarazko parte-hartze orokorra	25
05.2. Euskarazko kultura-praktikak.....	26
05.3. Euskarazko parte- hartzearen arrazoi subjektibo nagusiak.....	29
05.4. Euskarazko praktika digitalak	30
Eranskina.	
Inkestaren fitxa-teknikoa	32

Aurkezpena

Kulturaren Euskal Behatokiak bideratu duen *Iparraldeko Parte-hartze Kulturalaren Inkestaren* emaitzak azaltzen dira txosten honetan. Kulturari dagokionez Iparraldeko biztanleak dituzten ohiturak eta praktikak aztertzen ditu. Kultura-adierazpide ezberdinen hartzaile gisa dituztenak, eta sormenarekin lotutako norberaren jarduera ez profesionalei (amateur mailakoak) dagozkienak ere bai. Horiez gain, tarte berezia eskaintzen zaie ohitura eta praktika digitalei, batetik, eta ardatz-hizkuntza euskara dutenei, bestetik.

Biztanleen parte-hartze kulturalaren argazki xehatua emango duten adierazleak eskuratzea izan da ikerketaren helburu nagusia. Iparralden bizi diren 15 urtetik gorako 1.150 laguneko lagin adierazgarri bati aplikatu zaio inkesta.

Bi aurrekari ditu txostenak, orain dela bost urteko *Iparraldeko parte-hartze kulturalari buruzko inkesta 2018* eta *Iparraldeko kultura-ohitura, praktika eta kontsumoen inkesta 2007-2008*. Biztanleriaren kultura-praktika nagusien azken hamabost urteetako bilakaeraren irakurketa alderatua egiteko aukera dago, beraz.

Sei atal ditu txosten honek. Lehenengoan, jasotzen dira: biztanleriak parte-hartze kulturalaren inguruan dituen jarrerai, ematen dion garrantziari, kulturari buruz duen informazioari eta kultura-praktikak egitera bultzatzen duten motibazioei buruzko adierazleak.

Bigarrenean, arte eszenikoekin eta musikarekin lotutako praktiken inguruko xehetasunak jasotzen dira, eta ikus-entzunezko kontsumoa, irakurketari dagozkionak eta museoekin eta ondarearekin lotutakoak.

Hirugarren atalak kultura-praktika ez profesionalak edo amateur mailakoak deskribatzen ditu, kultura-ezagutzak eskuratzeari dagozkion azalpenak ematen ditu eta kultura-elkarteetako parte-hartzea ere aztertzen du.

Gaur egungo parte-hartze kulturala ezagutzeko funtsezko diren praktika digitalen inguruan sakontzen du laugarren atalak. Bosgarrenak, euskarazko praktika kulturalak azaltzen ditu.

Amaitzeko, inkestaren fitxa teknikoa ere biltzen ditu txostenak.

O1.

Kulturarekiko jarrera orokorrak

O1. 1.

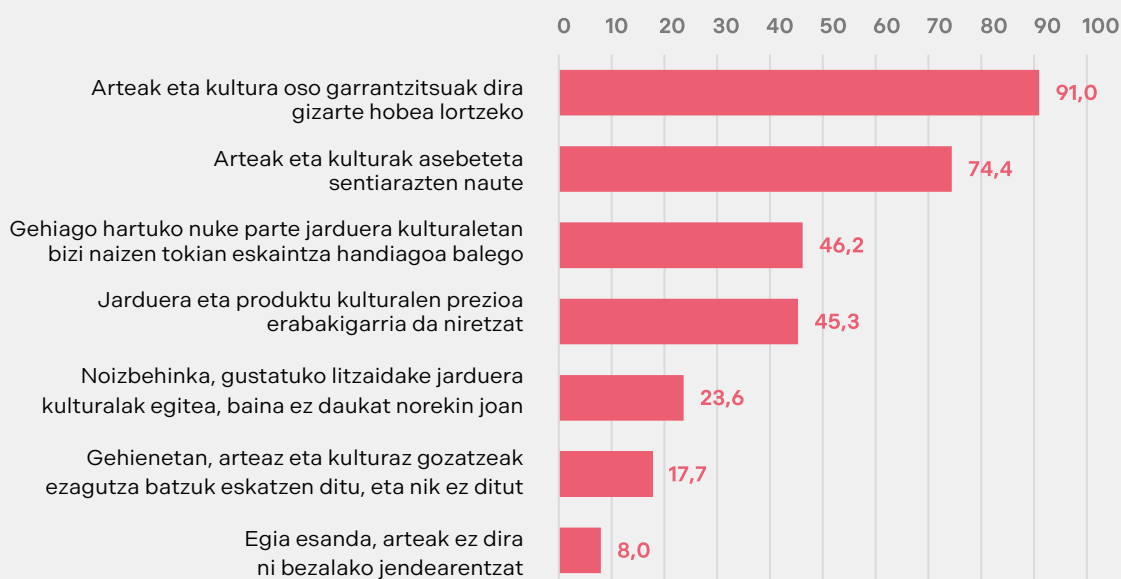
Kulturarekiko jarrerak eta oztopo kulturalak

Kulturarekiko jarrera, oro har, positiboa dela esan daiteke, % 91,0k adierazi baitu arteak eta kultura oso garrantzitsuak direla gizarte hobea lortzeko. Kultur parte-hartze handiago bat eragozten

duten arrazoiei dagokienez, eskaintza (% 46,2) eta prezioa (% 45,3) nagusitzen dira, konpainia- (% 23,6) eta ezagutza- (% 17,7) faltaren aurretik.

1. grafikoa.

Kulturari buruzko baieztapenekiko adostasuna (nahikoa + erabat ados) (%).

O1. 2.

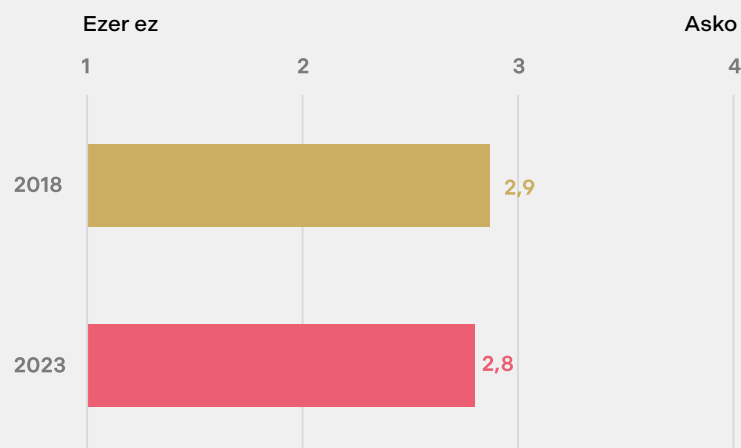
Kultur eskaintzari buruzko informazio-maila

1etik 4rako balorazio-eskala batean, non 1 ezer ez den eta 4 asko den, 2,8koa da batez besteko puntuazioa, inguruko kultura-eskaintzari buruz

herritarrek duten informazio-mailari dagokionez. 2018ko datuekin alderatuz gero (2,9), behera egin du batez besteko horrek.

2. grafikoa.

Kulturari buruzko informazio-mailaren batez besteko autobalorazioa (2018-2023).

O1. 3.

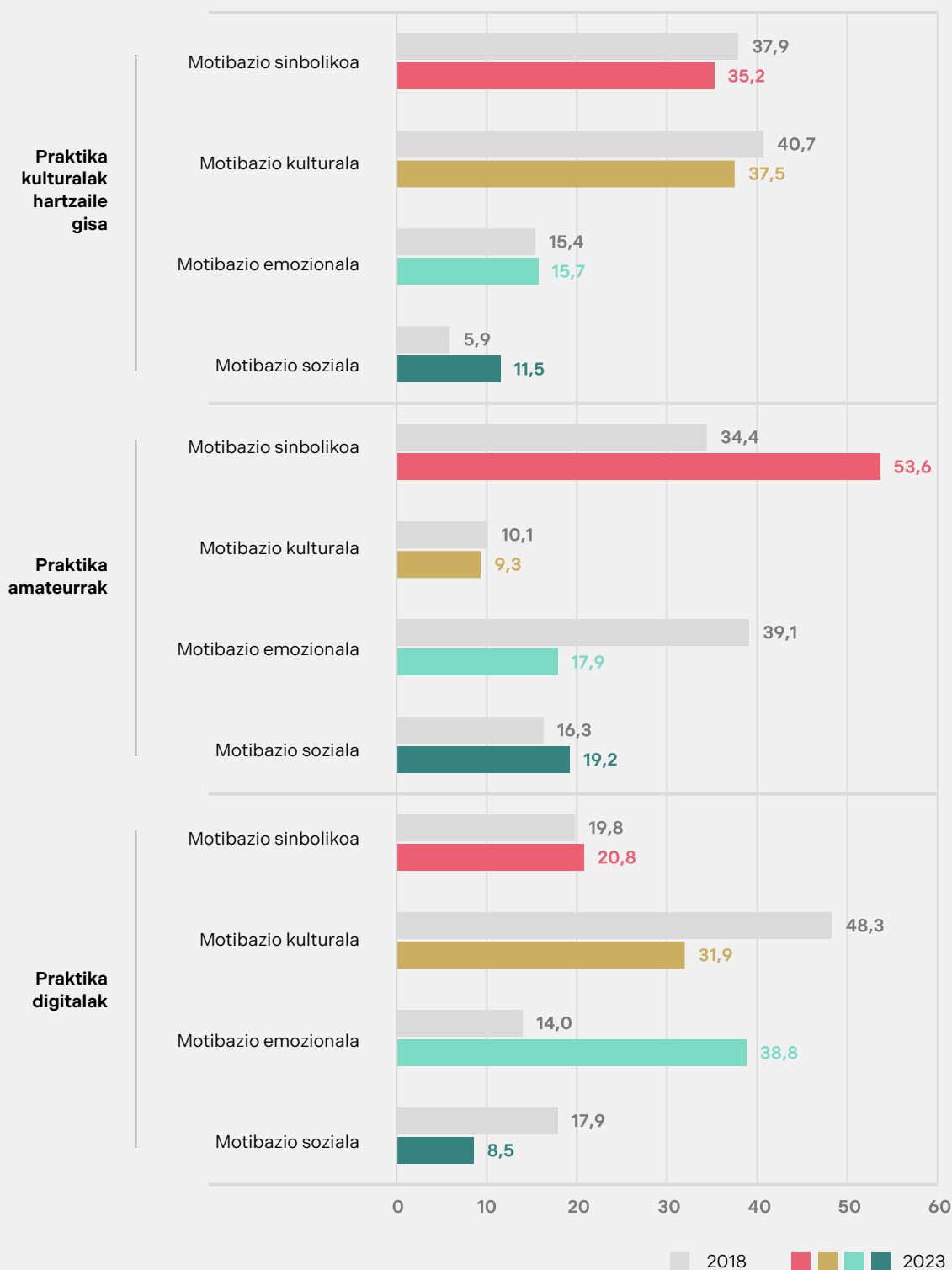
Parte-hartze kulturalerako motibazioak

Lau motibazio-mota bereizten dira, kasu bakoitzean parte-hartze kulturalak asebetetzen dituen premien arabera:

- **Motibazio sinbolikoa:** pertsona gisa aberasteko premiarekin dago lotuta, autorrealizatzeko premiarekin.
- **Motibazio kulturala:** jakintza-maila areagotzeko premiarekin dauka zerikusia.
- **Motibazio soziala:** jarduera kultural batean parte hartzeak beste jende batekin erlazionatzeko eta esperientzia partekatzekeo premiarekin dauka zerikusia.
- **Motibazio emozionala:** deskonektatzeko, errutinatik ateratzeko eta sentsazio berriak esperimmentatzeko premiarekin dago lotuta.

Motibazioen garrantzia nahiko ezberdina da parte-hartze modu bakoitzean:

- **Kultura-praktika hartzaileetan,** motibazioaren pisuaren banaketa ez da gehiegi aldatu azken 5 urteetan, motibazio kulturala (% 37,5) eta sinbolikoa (% 35,2) nagusitzen dira.
- **Amateur mailako sormen-praktiketan,** ordea, motibazio sinbolikoa (% 53,6) gailendu da beste motibazio moten gainetik.
- **Praktika digitalen kasuan,** bestalde, motibazio emozionala (% 38,8) gailentzen da 2023. urtean, 2018an gailentzen zen motibazio kulturalaren aurretik.

3. grafikoa.*Parte-hartze kulturalerako motibazioa praktika-motaren arabera (2018-2023) (%).*

O2.

Parte-hartze kulturala hartzaile gisa

Praktika jakin batzuk egiten diren maiztasunarekiko zeharkako begirada batek kultura-jardueren artean lau bloke detektatzea ahalbidetzen du, azken 12 hilabeteetako praktika kontuan izanik.

Biztanleriaren guztirakoaren % 60aren gainetik honako hauek daude:

- Liburuen irakurketa (% 79,9).
- Zinemara joatea (% 67,7).
- Kontzertuetara joatea (% 67,2).

Bigarren, % 40tik % 60ra bitarteko portzentajeekin, honako hauek ditugu:

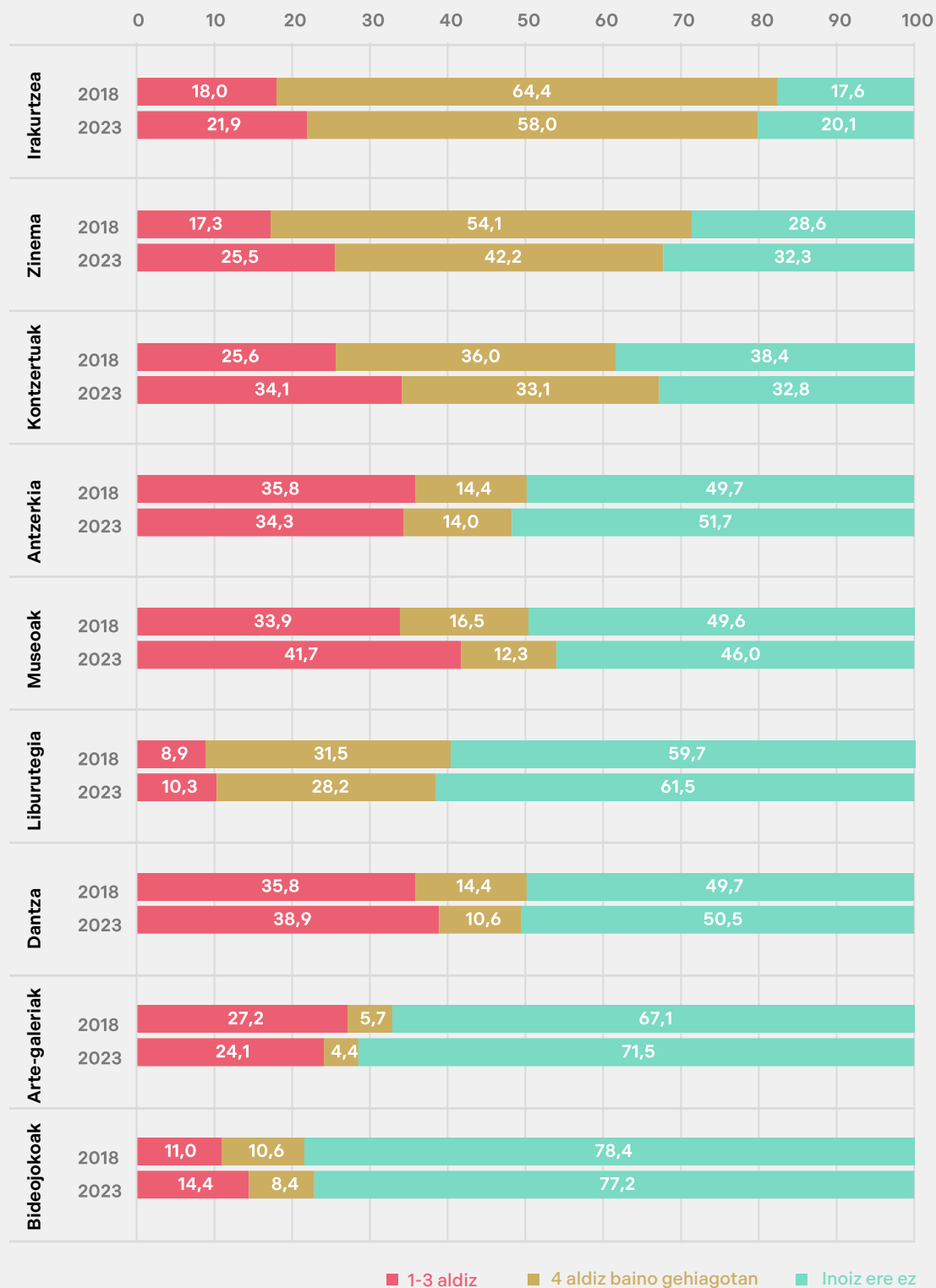
- Museoetarako bisitak (% 54,0).
- Dantza-ikuskizunetara joatea (% 49,5).
- Antzerkira joatea (% 48,3).

Ondoren, % 20tik % 40ra bitarteko portzentajeekin, honako hauek ditugu:

- Liburutegietara joatea (% 38,5).
- Arte-galerietara joatea (% 28,5).
- Bideo-jokoetan jolastea (% 22,8).

4. grafikoa.

Kultura-praktika desberdinak egiteko maiztasuna (2018-2023) (%).

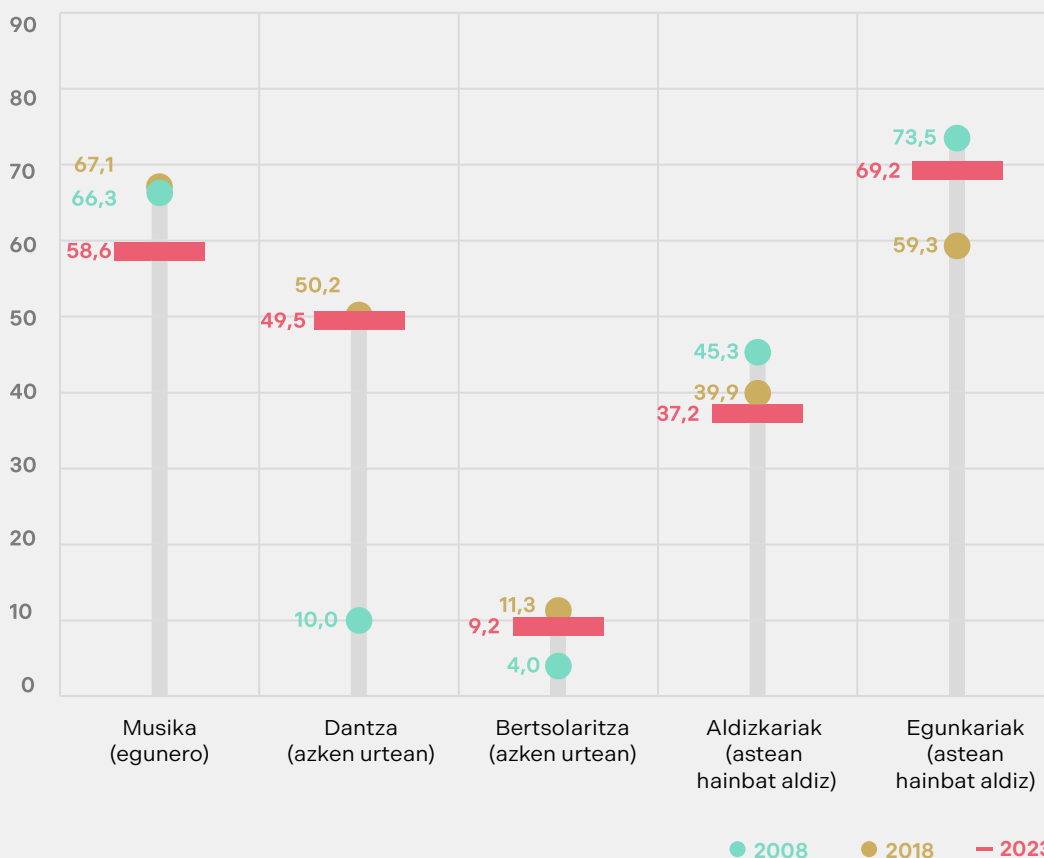

Gainera, praktika desberdinen 2008-2018-2023 aldiko alderaketa historiko bat egiteko aukera ere badago. Zehazki, grabatutako musika entzutea (egunero), dantza-ikuskizunak ikustea (azken urtean), bertso-saioetara joatea (azken urtean), aldizkariak irakurtzea (astean hainbat aldiz) eta egunkariak irakurtzea (astean hainbat aldiz) alderatu daitezke:

- Grabatutako musika entzuteko ohiturak apur bat gora egin zuen 2018an eta zortzi puntu jaitsi da 2023an. ;
- Dantza-ikuskizunak ikusteko ohiturak igoera handia izan zuen 2018an, eta jaitsiera txiki bat 2023an.
- Bertso-saioak entzuteko ohiturak ere igoera handia izan zuen 2018an, eta jaitsiera txikia 2023an.
- Aldizkariak irakurtzeko ohiturak beheranzko joera darama (18 puntu inguruko jaitsiera, guztira).
- Egunkariak irakurtzeko ohiturak ere beheranzko joera darama (4 puntu inguruko jaitsiera 2018tik).

5. grafikoa.

Kultura-praktikek biztanlerian izan duten intzidentziaren bilakaera (2008-2018-2023) (%).

03. Sormenarekin lotutako parte-hartze kulturala

03. 1.

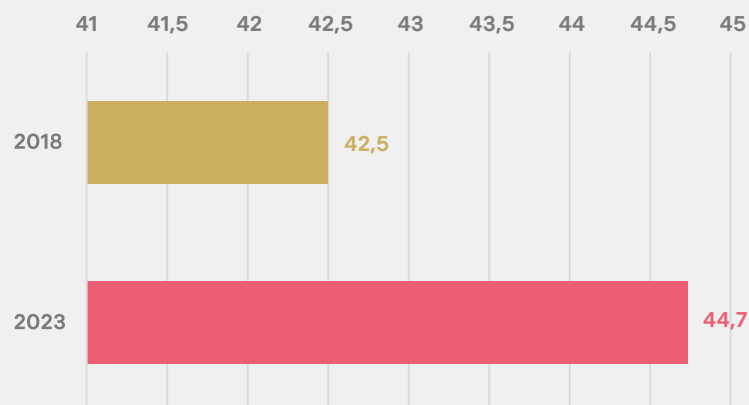
Amateur mailako praktika artistikoak

Biztanleriaren % 44,7k adierazi du gutxienez urtean behin egin duela sormenezko jardueraren bat, amateur mailakoa, hala nola idazketa,

margolaritza, dantza, artisautza edo beste hainbat. 2018ko datuarekin alderatuz (% 42,5), bi puntuko igoera izan da.

6. grafikoa.

Amateur mailako kultura-praktikak azken urtean (2018-2023) (%).

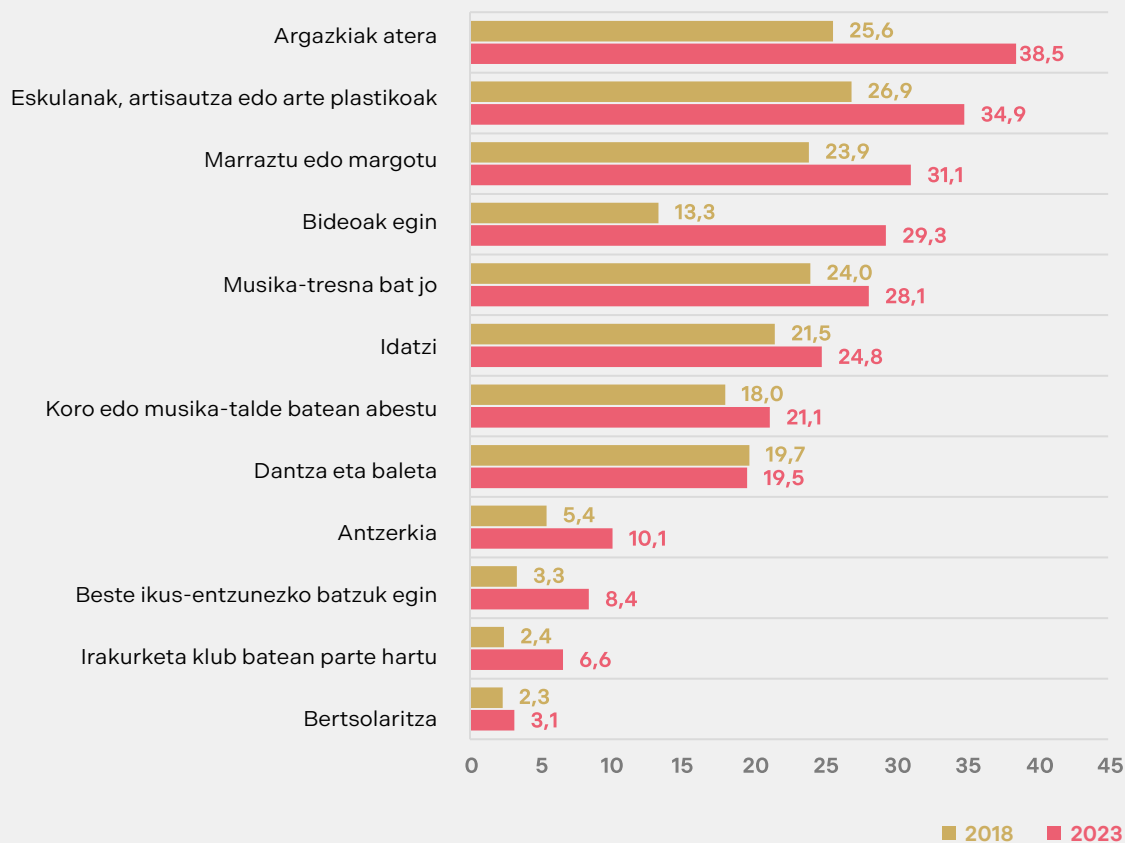
Argazkiak ateratzea da amateur mailako praktika zabalduena, sormen-jarduerak egiten dituztenen % 38,5ek egiten du. 2018tik hamahiru puntuko igoera izan da, % 25,6 zen orduan.

% 30tik gora daude eskulanak, artisautza edo arte plastikoak (% 34,9), marraztea edo

margotzea (% 31,1). % 10 eta % 30 artean daude bideoak egitea (% 29,3), musika-tresna bat jotzea (% 28,1), idaztea (% 24,8), koro edo musika-talde batean abestea (% 21,1), dantza eta baleta (% 19,5) eta antzerkia (% 10,1), eta % 10aren azpitik, azkenik, beste ikus-entzunezkoak, irakurketa klubak eta bertsolaritza.

7. grafikoa.

Amateur mailako kultura-praktika nagusien ranking-a (2018-2023) (%).

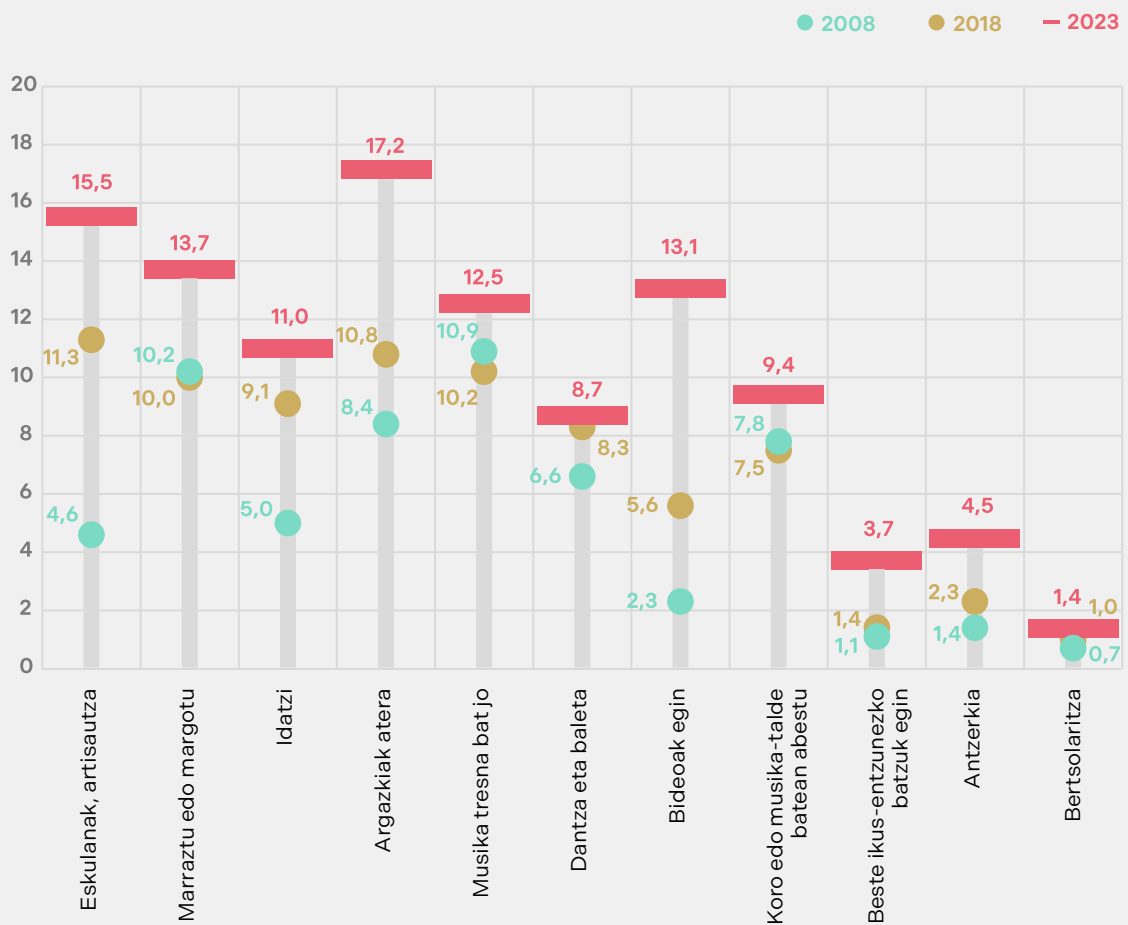
Unibertsoa: urtean behin gutxienez sormen-jardueraren bat egiten dutenak.

2008-2023 aldiko konparatiba historiko bat eginez¹ biztanleria osoari dagokionean, igoera nabarmena ikusten da eskulanetan eta artisautzan, %11,3tik % 15,5era eta argazkiak

ateratzeko orduan % 10,8tik % 17,2ra. Azken bost urteko epean, bestalde, bideoak egitea igo da bereziki (zortzi puntu).

8. grafikoa.

Amateur mailako praktiken bilakaera (2008-2018-2023) (%).

1. 2023 eta 2018 urteetan ez bezala, praktikak bakarka edo taldean egitea bereizten zen 2008. urtean. Bi aukeren portzentajeak batu dira konparazioa egiteko.

O3. 2.

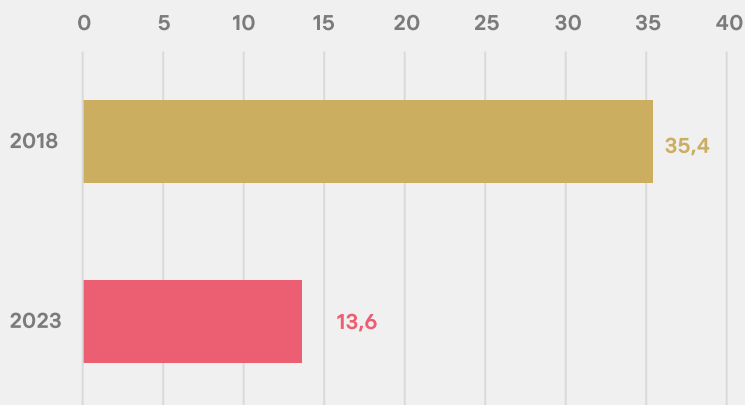
Arte trebakuntza

Biztanleriaren % 13,6 joan da gai artistiko eta kulturei buruzko hitzaldi, konferentzia edo ikastaroetara, lanetik edo ikasketetatik kanpo.

2018ko datuarekiko (% 35,4) 22 puntuko jaitsiera izan da.

9. grafikoa.

Ikastetxetik edo instituziotik kanpo, artearekin edo kulturarekin lotuta jardueraren bat egin dutenak (2018-2023) (%).

O3. 3.

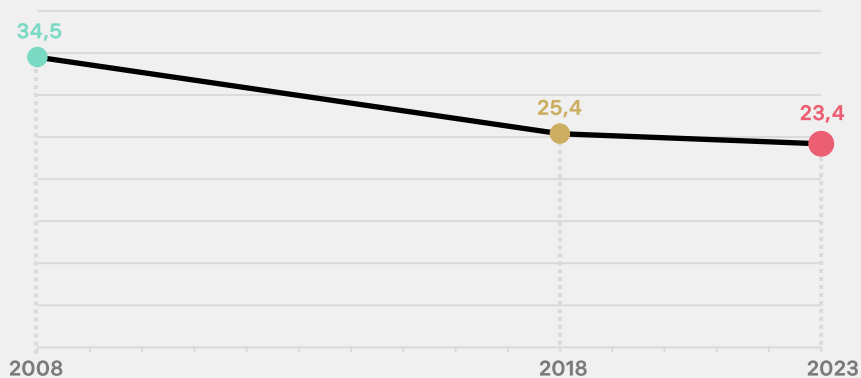
Kultura-elkarteetan parte hartzea

Biztanleriaren % 23,4k parte hartzen du, modu aktiboan, kultura-elkarteren batean. 2008-2018-2023 aldiko konparatiba historiko batean,

9 puntuko jaitsiera izan zen 2008tik 2018ra, nahiz eta azkenengo 5 urteetan bi puntuko jaitsiera izan.

10. grafikoa.

Kultura-elkarteren batean parte hartzen duten pertsonen kopuruaren bilakaera (2008-2018-2023) (%).

O4.

Praktika digitalak

O4. 1.

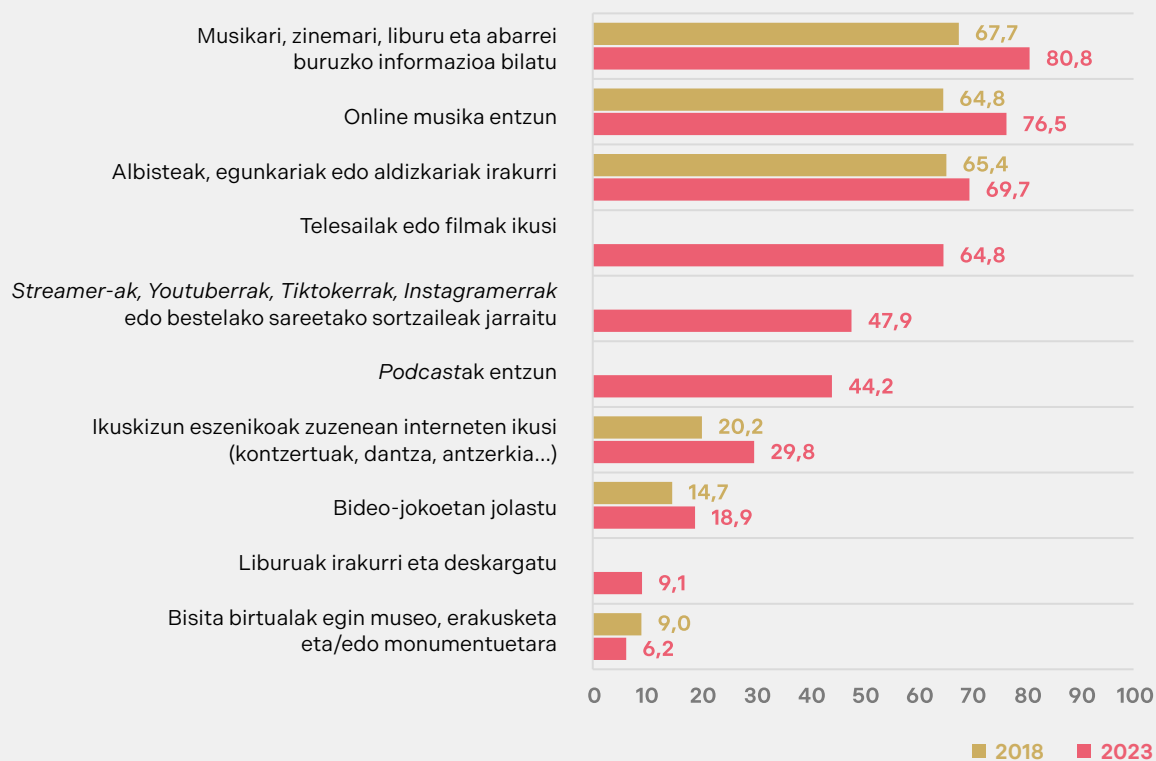
Kultura-praktika digitalak

Internet eta online zerbitzuak erabiltzen dituzten herritarrak aintzat hartuta, zer praktikatarako erabiltzen dituzten aztertu dugu.

- Hamarretik zortzik baino gehiagok erabiltzen du Internet kultura-diziplinei buruzko informazioa bilatzeko (% 80,8). Hurrengo erabilerak dira: online musika entzuteko (% 76,5) edo albisteak, aldizkariak edo egunkariak irakurtzeko (% 69,7) eta telesailak edo filmak ikusteko (% 64,8). 2018an ere ranking-eko lehen tokietan ageri ziren praktika horiek.
- Bigarren multzo batean daude *streamerrak*, *youtuberrak*, *tiktokerrak*, *instagramerrak* edo bestelako sareetako sortzaileak jarraitzea (% 47,9), *podcastak* entzutea (% 44,2) eta, azkenik, ikuskizun eszenikoak ikustea dago (% 29,8).
- Biztanleriaren laurdenak baino gutxiagok aipatu ditu bide-jokoetan jolastea (% 18,9), liburuak irakurtzea eta deskargatzea (% 9,1) eta bisita birtualak egitea museo, erakusketa eta/edo monumentuetara (% 6,2).

11. grafikoa.

Kultura-praktika digitalen intzidentzia-maila biztanlerian azken hiru hilabeteetan (2018-2023) (%).

Unibertsoa: Internet eta online zerbitzuak erabiltzen dituztenak.

O4. 2.

Kultura-edukia duten plataforma digitaletara harpidetzea

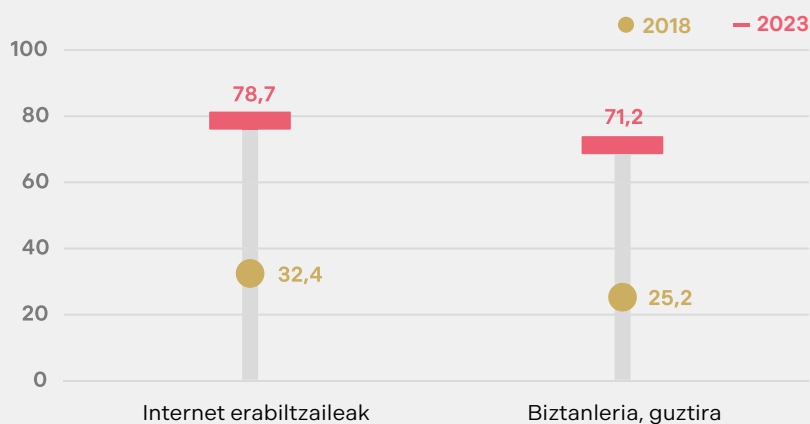
Internet eta online zerbitzuen erabiltzaileen hiru laurdenak baino gehiagok du kontu bat kultura-edukia duen plataforma digitalen batean.

% 17,9 besterik ez da, gainera, doako kontuak bakarrik dituenen. % 60,8k ordainpeko kontuak ditu, ordainpekoak bakarrik edo doakoekin batera.

Biztanleria osoarekiko, % 71,2k du konturen bat plataforma digitaletan. Igoera oso handia izan da 2018ko datuarekiko, % 25,2 baitzen orduan. Orokortu egin den praktika bat dela esan daiteke.

12. grafikoa.

Kultura-edukirako sarbidea duen plataforma digitalen batera harpidetutako pertsonak, biztanleria-taldean arabera (2018-2023) (%).

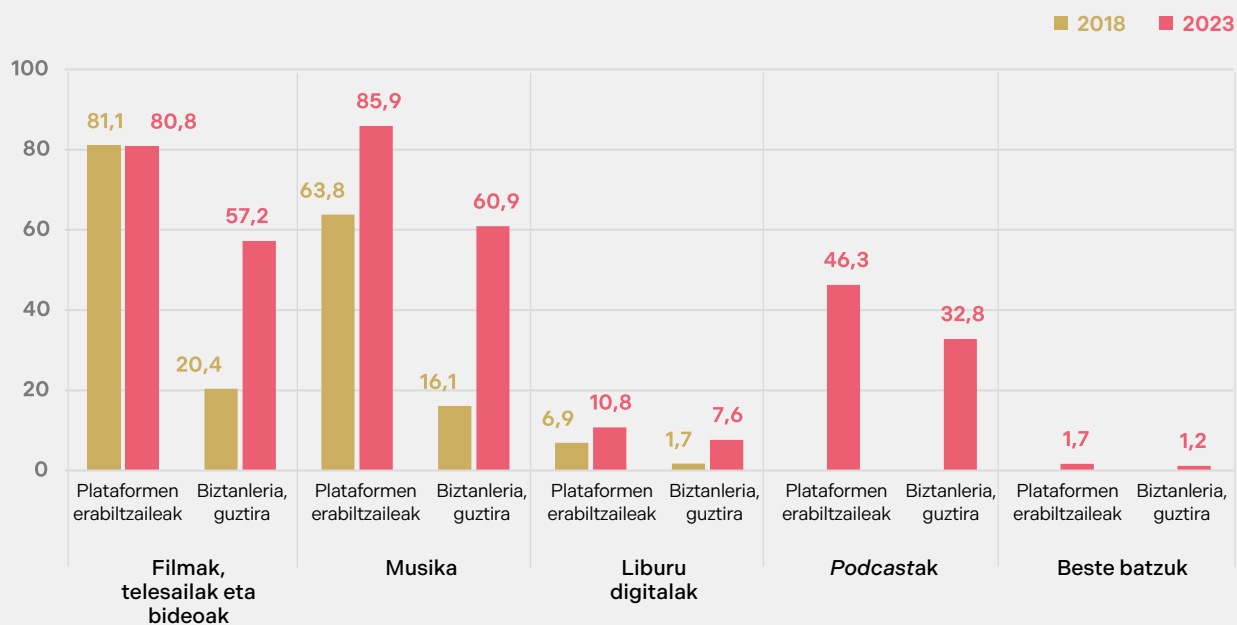
Kultura-edukien tipologia

Eduki kulturalako plataforma digitalen erabiltzaile diren herritarrek horien bidez zer eduki-mota kontsumitzen duten aztertuz, musika entzuteko plataformak dira nagusi (% 85,9),

filmak, telesailak eta bideoak ikustekoekin batera (% 80,8). Baina indarrez sartu dira *podcastak* entzuteko plataformak ere (% 46,3).

13. grafikoa.

Eduki kultureko plataforma digitaletara sarbidea duten herritarrek zer eduki-mota kontsumitzen duten horien bitartez, biztanleria-taldeen arabera (2018-2023) (%).

Unibertsoa: Eduki kultureko plataforma digitaletara sarbidea dutenak.

04. 3.

Sare sozialak parte-hartze kulturalan

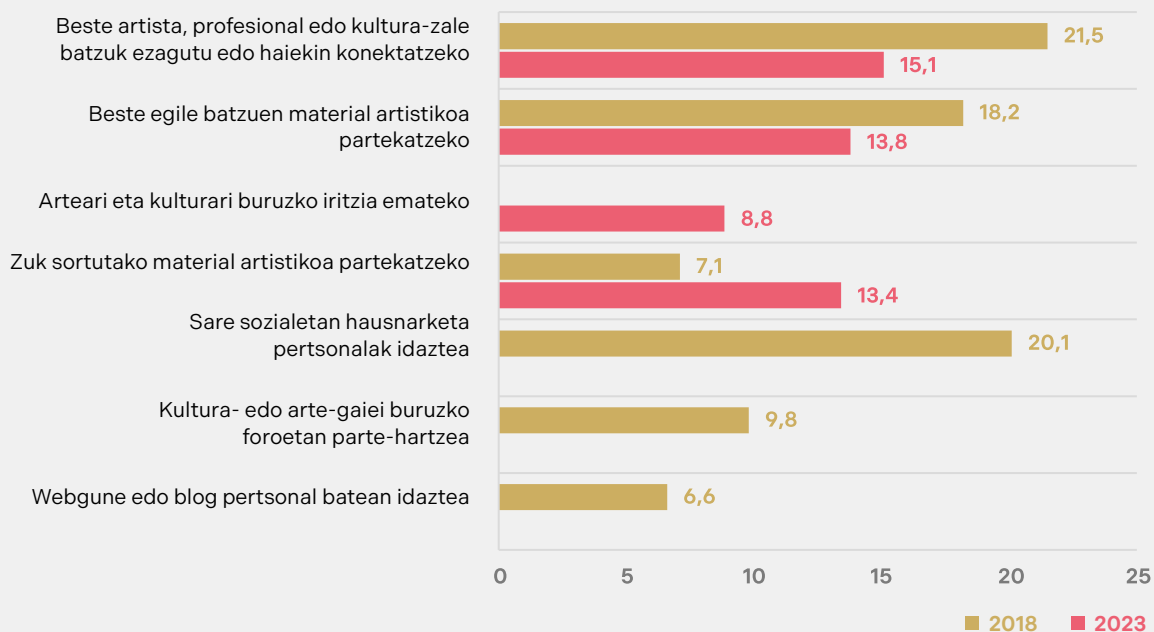
Interneten eta online zerbitzuen erabiltzaileen artean —lagin osoaren % 90,6—, sare sozialen ondorengo erabilera egiten dute:

- % 15,1k beste artista, profesional edo kultura-zale batzuk ezagutu edo haiekin konektatzeko erabiltzen ditu.
- % 13,8k beste egile batzuen material artistikoa partekatzeko.
- % 8,8ek arteari eta kulturari buruzko iritzia emateko.
- % 13,4k norberak sortutako material artistikoa partekatzeko.

2018ko datuekin alderatuta, kulturari lotutako erabilera behera egin du.

14. grafikoa.

Ohiko internauten artean, sare sozialen erabilera-moten ranking-a (2018-2023) (%).

Unibertsoa: Internet eta online zerbitzuetako erabiltzaileak.

05.

Euskarazko parte-hartze kulturala

05. 1.

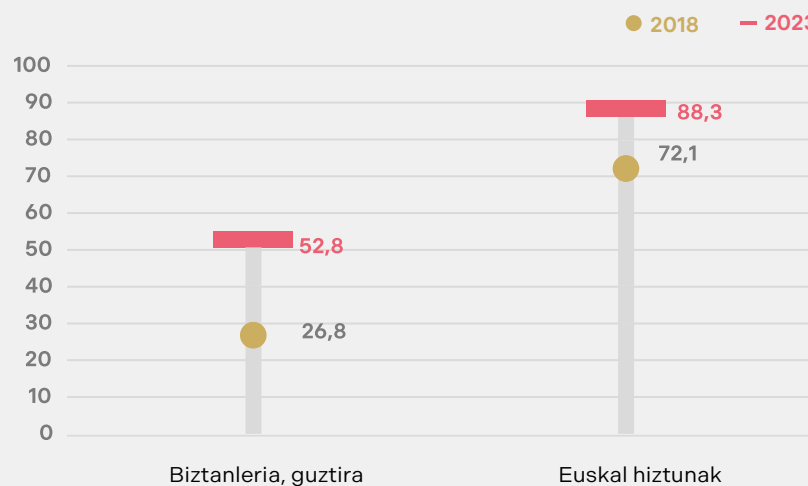
Euskarazko parte-hartze orokorra

Iparraldeko biztanleriaren % 52,8k parte hartzen du euskarazko kultura-jardueretan. Eta euskal

hiztunen artean, % 88,3k. 2018koak baino askoz altuagoak dira datu horiek.

15. grafikoa.

Normalean euskarazko kultura-jardueretan parte hartzen dutela esaten duten pertsonak, biztanleria-taldeen arabera (2018-2023) (%).

Euskararen ezagutzak baldintzatzen du euskarazko parte-hartze kulturala. Diferentzia gehien markatzen duen aldagaia da, beraz. Hala ere, kultura-praktika bakoitzaren ezaugarri desberdinek ere eragiten dute, ez baita gauza bera musika entzutea edo liburu edo aldizkari bat irakurtzea, bertso-saio batera joatea edo euskarazko antzerkia ikustea. Zenbat eta testualagoa izan kultura-praktika, orduan eta zailagoa izango da euskararen gaitasun mugatua dutenentzat.

Aldagaien araberako azterketak alde esanguratsuak erakusten ditu, hizkuntzaren ezagutzaz gain, beste zenbaitetan ere: adina, udalerriaren tamaina, ikasketa-maila edo sexua.

- 25-34 eta 35-44 urtekoek parte hartzen dute gehien euskarazko kultura-jardueretan: 35-44 urtekoen artean % 68,4k eta 25-34 urtekoen artean %62,9k . Beste muturrean, 64 urtetik gorakoak, % 43,9k.
- 10 mila biztanlez beherako herriek dute euskarazko parte-hartzerik handiena: % 68,9. 25-50 mila artekoek, aldiz, txikiak: % 32,0.
- Unibertsitate-mailako ikasketak dituztenek parte-hartzen dute gehien euskarazko kultura-jardueretan: % 59,4k. Beste muturrean, Batxilergoa, OHO edo DBH eginda dituztenen artean, % 39,7k.
- Gizonezkoen eta emakumezkoen artean ez dago alde handirik: % 54,1 eta % 51,7, hurrenez hurren.

O5. 2.

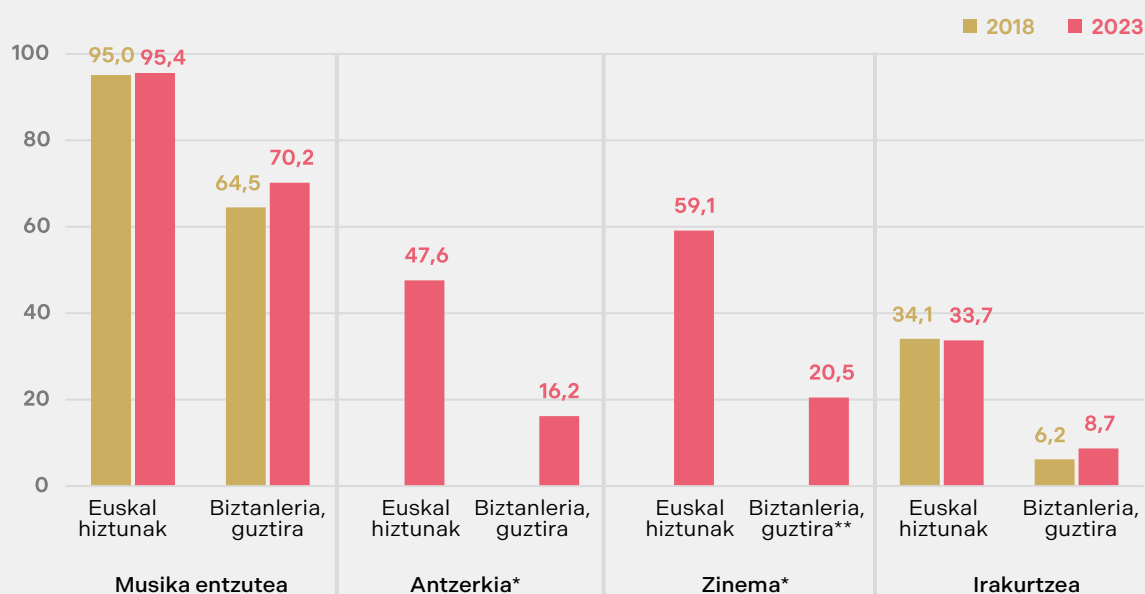
Euskarazko kultura-praktikak

Praktiken arteko zeharkako begiradari erreparatuz, ikus daiteke biztanleria osoan intzidentzia handiena duen euskarazko praktika musika entzutea dela (% 70,2). Euskal hiztunen kasuan, % 95,4koa da portzentaje hori.

Zinemara joatea (% 20,5) eta antzerki-ikuskizunetara joatea (% 16,2) daude ondoren. Zinemari dagokionez, ikusi nahi den filmaren euskarazko bertsioa eskura egonik zein lehenesten den izan da galdera. Irakurketa dago azken tokian, % 8,7ko intzidentziarekin —euskal hiztunak kontuan hartuz, % 33,7—.

16. grafikoa.

Euskarazko kultura-praktikek biztanlerian izan duten intzidentziaren ranking-a, biztanleria-taldeen arabera (2018-2023) (%).

* Datua ez da konparagarria.

** Azken 12 hilabeteetan zinemara behin ala gehiagotan joan direnak.

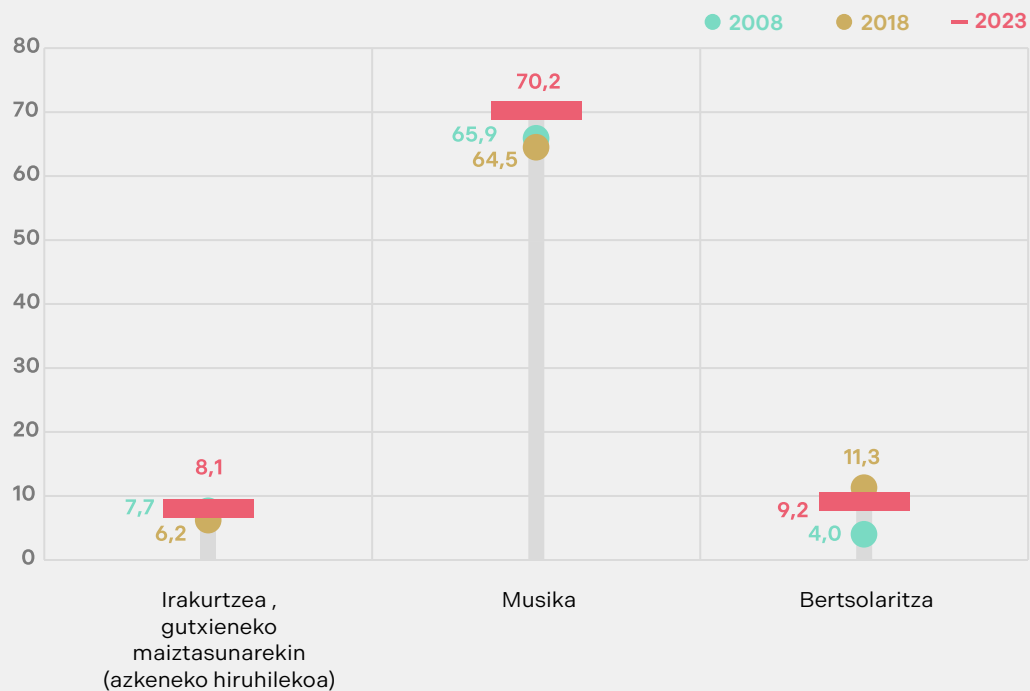
Irudi osoagoa eskaintzeko, euskarazko zenbait praktiketarako 2008-2018-2023 aldiko konparatiba historiko bat ahalbidetzen duten galderak biltzen zituen inkestak euskarazko praktika batzuetarako.

Galdera horien emaitzen arabera, euskarazko irakurketak igoera izan du 2008tik 2023ra beheranzko joera darama. Euskarazko musikaren kontsumoa jaitsi egin zen 2008 eta 2023 artean. Bertsolaritzak ere behera egin du 2018tik 2023ra, baina 2008ko datuaren gainetik dago.

17. grafikoa.

Euskarazko kultura-praktiken bilakaera, biztanleria osoaren artean (2008-2018-2023) (%).

05. 3.

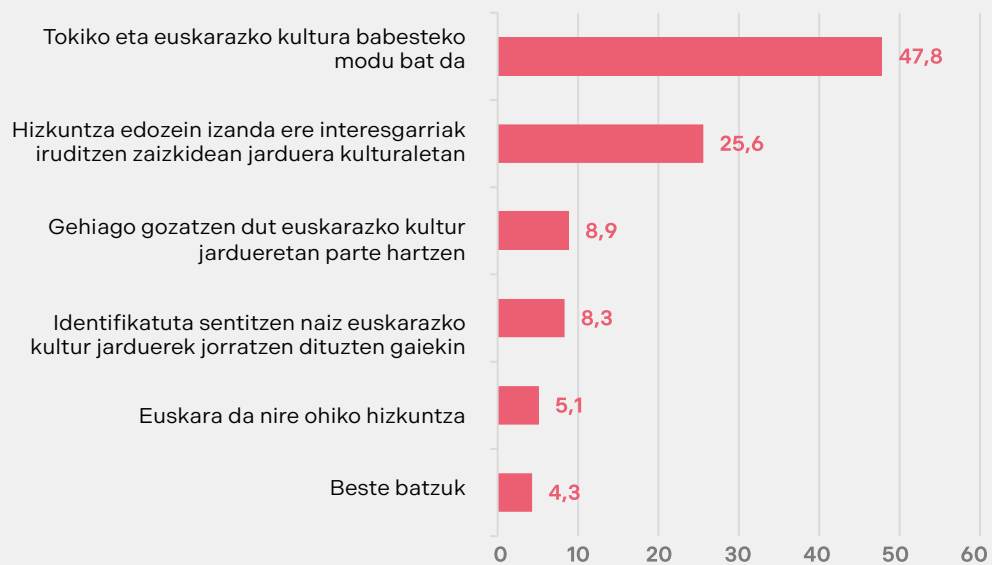
Euskarazko parte- hartzearen arrazoi subjektibo nagusiak

Euskarazko kultura-jardueretan parte hartzeko zein arrazoi duten galdetu zaie parte hartzen duten herritarrei —biztanleria osoaren %52,8—. Tokiko eta euskarazko kultura babesteko era bat dela nagusitzen da, modu nabarmenean:

% 47,8. Hizkuntza edozein izanik ere interesgarriak iruditzen zaizkion kultura-jardueretara joaten dela adierazi du % 25,6k. Ranking-aren beste muturrean, euskera dela bere ohiko hizkuntza aipatu du % 5,1ek.

18. grafikoa.

Euskarazko parte-hartze kulturala azaltzeko arrazoi subjektiboen ranking-a (%).

Unibertsoa: euskarazko kultura-jardueretan parte hartzen dutenak.

05. 4.

Euskarazko praktika digitalak

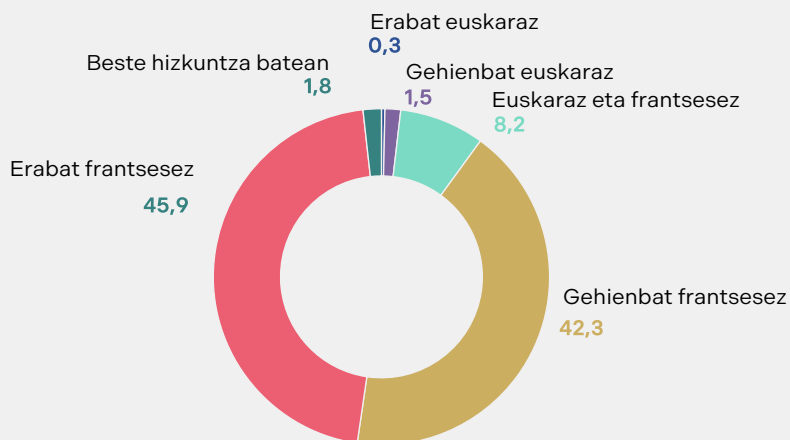
Euskararen erabilera Interneten eta online zerbitzuetan

Interneten eta online zerbitzuen erabiltzaileen —biztanleriaren % 90,6— % 10,0ek euskara (solik edo frantsesarekin batera) erabiltzen du

horretarako. Portzentaje hori % 44,3raino igotzen da euskal hiztunen kasuan.

19. grafikoa.

Internet eta online zerbitzuen erabilera-hizkuntza (%).

Unibertsoa: Internet eta online zerbitzuen erabiltzaileak.

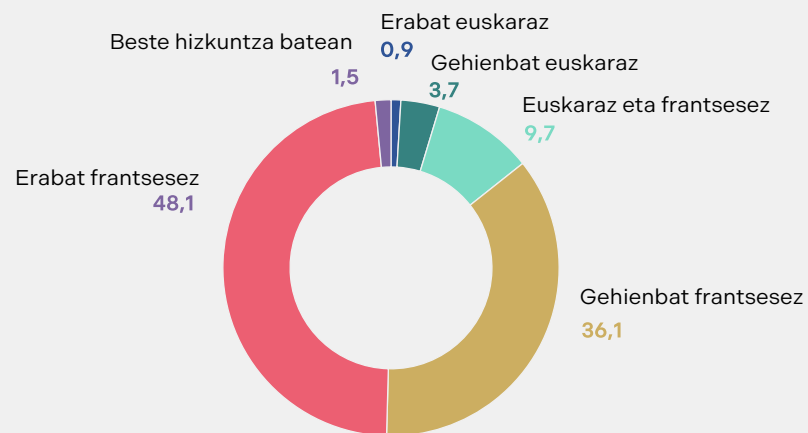
Euskarazko sare sozialak

Sare sozialak kultura-jardueren inguruko helburuekin lotuta erabiltzen dituztenen artean — biztanleen % 23,9—, % 14,3k erabiltzen du euskara

(bakarrik edo frantsesarekin batera), horietan. Euskal hiztunen artean, % 55,4k. Eta biztanleria osoarekiko, % 3,4k.

20. grafikoa.

Sare sozialak kultura-jardueren inguruko helburuekin erabiltzen dituztenen erabilera-hizkuntza (%).

Unibertsoa: sare sozialak kultura-jardueretarako erabiltzen dituztenak.

Eranskina.

Inkestaren fitxa-teknikoa

Biztanleria- eta administrazio-eremua

Iparraldea

Denbora-eremua

2023ko abendua-2024ko martxoa

Laginaren diseinua

Ausazko laginketa geruzatua esleipen
ez-proportzionalarekin

Tamaina

1.150

Lagin-akatsa

$\pm 2,94$ (Kulturaren Euskal Behatokiaren
webgunean eskuragarri dagoen txosten
metodologikoan kontsulta daiteke lagin-
akatsaren estimazioa gurutzaketa-aldagaiek
osatzen dituzten kategorietarako)

Konfiantza-maila

% 95,5 gehieneko indeterminazioko kasuan
($p=q=\% 50$)

Geruzak eta kuotak

- Udalerrriaren biztanle-tamaina
- Sexua
- Adina
- Euskararen ezagutza

Elkarriketa egiteko metodoa

Ordenagailuz lagundutako telefono bidezko
elkarriketa

Haztapena

Datuak haztatuta daude, biztanleria behar
bezala ordezkatzeko, udalerrriaren tamainaren,
adinaren eta euskararen ezagutzaren (euskal
hiztunak edo ez) arabera orekatuz.

